

צו לפי סעיף 41 לפקודת הרופאים [נוסח חדש], התשל"ז-1976

החלטה 06-17

בפני:

השופט (בדימוס) אמנון סטרשנוב

בעניין שבין:

הקובל

המשנה למנכ"ל משרד הבריאות

ע"י ב"כ - עו"ד יהונתן ברג

לבין:

הנקבל

ד"ר אילן זמיר

ע"י ב"כ - עו"ד חופן שטרייכר

ה ח ל ט ה

העובדות והקובלנה

1. ד"ר אילן זמיר, יליד שנת 1943, הינו רופא מורשה (להלן – **הנקבל** או **ד"ר זמיר**), המחזיק ומנהל שתי מרפאות בת"א בירושלים. הנקבל מחזיק בשני אתרי אינטרנט בהם הוא מפרסם ומציע את שירותיו הרפואיים, וכן מפרסם באופן שוטף בעתונות הכתובה.

2. **פרשייה ראשונה** – הנקבל נהג לפרסם בתקשורת ובאתרי האינטרנט טיפולים רפואיים, איבחון רפואי ותרופות שונות וחדשניות, תוך שהוא מציג טיפולים קונבנציונליים כ"מזיקים ולא מועילים". כך לדוגמה, הציג הנקבל מצג לפיו הטיפול במרפאותיו להסרת שומות "בשיטה יחודית" ובאמצעות תרופה מיוחדת, שהתקבלה מידיד שעלה מרוסיה, וכי "התרופה פותחה שם במיוחד עבור שליט בריה"מ לשעבר סטאלין שפניו נשארו חרושי חטטים לאחר שחלה באבעבועות שחורות...".

בכתב הקובלנה נטען, כי בהתנהגותו המפורטת לעיל, גילה הנקבל התנהגות שאינה הולמת רופא ופגיעה בכבוד המקצוע ובאינטרס הציבורי, כאמור בסעיפים 41 (1) ו- (4) וכן סעיף 11(א) לפקודת הרופאים.

3. **פרשייה שנייה** – במהלך השנים 2007 – 2012 רקח הנקבל וניפק למטופלים שונים תכשירים וזריקות באופן עצמאי, שלא בבית מרקחת וללא אישור משרד הבריאות – בניגוד להוראות פקודת הרוקחים וסעיף 16 לפקודת הרופאים. בלשכת הבריאות בירושלים התקבלו מספר תלונות על מטופלים שונים שנפגעו כתוצאה מהתרופות "היחודיות" אותן רקח הנקבל. בתאריך 23.8.12 נערכה ביקורת במרפאה של הנקבל בירושלים, במהלכה נתפסו תכשירים וזריקות שאינם מאושרים לשימוש, ואשר חלקם אוחסנו במקרר מזון יחד עם מוצרי חלב (סעיף 6ג. לכתב הקובלנה).

4. **פרשיות שלישית ורביעית** - ה"ה הגישו בשנת 2012 – כל אחד בנפרד – תלונות כנגד הנקבל, בגין טיפול רפואי שניתן להם, ואשר לא הביא לכל תוצאה. לגבי מר עלה אף חשד לפגיעה בבריאותו של המטופל. למרות פניות רבות, חוזרות ונישנות של פרופ' הרשקו ממשרד הבריאות אל הנקבל – הוא לא הגיב לחלקן, לא העביר רשומה רפואית או את דוגמית החומר בו השתמש לטיפולים למשרד הבריאות, כפי שנדרש לעשות. כמו-כן, העביר הנקבל העתק מתלונתה של הגב' לשלושה ממטופליו, ללא הסכמתה.

5. בכתב הקובלנה, שהוגש נגד הנקבל ביום 2.7.13 נטען, כי בהתנהגותו המפורטת לעיל, עבר הנקבל שורה ארוכה של עבירות. בין היתר, גילה הנקבל התנהגות שאינה הולמת רופא ופגיעה בכבוד המקצוע ובאינטרס הציבורי, כאמור בסעיפים 41 (1) ו- (4) וכן סעיף 11(א) לפקודת הרופאים; ביצע הנפקה ורקיחות של תכשירים רפואיים וזריקות, בניגוד לדין, באופן עצמאי, ללא אישור משרד הבריאות, בניגוד לסעיפים 23, 25, 41, 42(א) ו- 47(ב) לפקודת הרוקחים; גילה רשלנות חמורה במילוי תפקידו כרופא מורשה כאמור בסעיף 1(41) לפקודת הרופאים, וכן הפר הוראות מחוק זכויות החולה, התשנ"ו-1996.

דו"ח ועדת המשמעת - ההכרעה

6. בעקבות הגשת הקובלנה, מינה שר הבריאות ועדת משמעת לדון בה, בהרכב: ד"ר משה ליז'י – יו"ר, פרופ' צבי שטרן ועו"ד משה ארד – חברים. הנקבל הודה בפני ועדת המשמעת בחלק מהמעשים שיוחסו לו, וכפר ביתרם.

הוועדה שמעה עדויות וקיבלה מסמכים שונים, וביום 17.8.16 הוציאה מתחת ידה דוח מפורט, בו התייחסה למעשים ולעבירות שיוחסו לנקבל בכתב הקובלנה. בפתח הדיון, דחתה הוועדה את טענתו המקדמית של ב"כ הנקבל ולפיה, הוא עוסק מזה כ- 30 שנה ברפואה אלטרנטיבית כהומיופאט ולא כרופא, ועל-כן אין הוראות פקודת הרופאים ופקודת הרוקחים חלות עליו. לקביעת הוועדה, הנקבל מציג עצמו כרופא, מפרסם עצמו כרופא, חותם על מרשמים כרופא, ומתנהל כרופא לכל דבר, ועל כן הפקודות חלות עליו.

7. להלן התייחסותה הפרטנית של הוועדה לעבירות שיוחסו לנקבל בכתב הקובלנה:

אשר לפרשייה הראשונה – הוועדה קובעת כי הנקבל הודה למעשה, בכל הנטען נגדו בפרשייה זו בכתב הקובלנה, ואף הוכח בפניה כי הנקבל רקח תמיסה במו ידיו והשתמש בה לטיפול במטופליו. אשר על כן, ממליצה הוועדה להרשיע את הנקבל בכל המיוחס לו בפרשייה זו.

אשר לפרשייה השנייה – הוועדה מצאה, כי הקובל לא הצליח להוכיח את הטענה בדבר רקיחת תרופות ע"י הנקבל (למעט המיוחס לו בפרשייה הראשונה), ולפיכך, היא ממליצה לזכותו מסעיף אישום זה, המצוין בסעיף 7א. לכתב הקובלנה. עם זאת, הוכח לוועדה כי הנקבל לא ניהל רשומה רפואית כנדרש ע"פ חוק זכויות החולה, ועל כן היא ממליצה להרשיעו באמור בסעיף 7ב. לכתב הקובלנה.

אשר לפרשייה השלישית – הוועדה קובעת כי הוכח בפניה שהנקבל לא העביר את הרשומה הרפואית או כל התייחסות רפואית לתלונתו של מר. הוועדה דחתה את טענותיו של הנקבל כי פקודת בריאות העם אינה חלה עליו, והמליצה להרשיעו במיוחס לו בפרשייה זו (למעט נושא החשד לפגיעה בבריאותו של מר בן הרוש).

אשר לפרשייה הרביעית – בה נטען כי הנקבל עשה שימוש בחומר שהרכבו אינו ידוע באופן שיש בו כדי לגרום נזק למטופלת, הגב' הגיעה הוועדה למסקנה כי מאחר והמתלוננת לא העידה בפניה במהלך הדיון המשמעתי, לא הוכח כי נגרם לה נזק. עם זאת, ממליצה וועדה להרשיע את הנקבל במעשים המיוחסים לו בסעיפים 5ב. ג. ו-7. לכתב הקובלנה, על כך שלא העביר למשרד הבריאות התייחסות מקצועית לתלונות המטופלת ומידע אודות הטיפול בה, וכן העביר את תלונת הגב' לשלושה ממטופליו, ללא הסכמתה, תוך חשיפת מידע רפואי אודות הטיפול בה.

דוח ועדת המשמעת - העונש

8. עם פתיחת הדיון בטיעונים לענש, הסבה ב"כ הקובל את תשומת לב הוועדה לעובדת קיומם של שני עלונים חדשים, שפורסמו לאחר הגשת הקובלנה הנוכחית, בהם חוזר הנקבל על אותם פרסומים בהם הורשע, נשוא הקובלנה דנן, וכי הלכה למעשה ממשיך הנקבל בהפרת החוק. כמו-כן הוברר, כי הנקבל התחייב עוד בשנת 2005 להפסיק בטיפולים במשחות לצורך הסרת שומות, התחייבות אותה הוא הפר בריש גלי.

9. לנקבל שורה ארוכה של הרשעות קודמות בעבירות פליליות ובעבירות משמעת מהשנים 1984, 1986, 1995 ו-2004, בחלקן בגין עבירות דומות. בשנת 1989 הורשע הנאשם בעבירות דומות של פרסומים אסורים, ונדון ע"י בית המשפט העליון לקנסות כספיים.

בשנת 1995, או בסמוך לכך, הורשע הנקבל בבית משפט השלום בתל-אביב בעבירה של גרימת מוות ברשלנות, בעקבות ניסיון כושל להחייאתה של מטופלת, שהניתוח הקוסמטי בפניה הסתבך. הוא נדון ע"י בית משפט השלום בת"א לענש מאסר בפועל, שירוצה בעבודות שרות (ת.פ. 4860/88). ההרשעה והענש אושרו בבית המשפט המחוזי. בעקבות הרשעתו הנ"ל, המליצה ועדת המשמעת בפני שר הבריאות, ביום 20.3.1995, להתלות את רישיונו למשך שנתיים.

10. בהיותו של הנקבל עבריין חוזר, השב ומבצע עבירות וממשיך בפירסומי הבלתי חוקיים גם כעת – מבקשת ב"כ הקובל, עו"ד לילך, להתלות את רישיונו של הנקבל "לתקופה של מספר שנים".

לטענת ב"כ הנקבל, תרומתו למטופליו אינה רק בתחום הפיזי אלא גם בפן הנפשי, והטיפול גורם להם "רווחה נפשית". ב"כ הנקבל מבקש שלא להתלות את רישיונו, ולהסתפק בענש של התראה או נזיפה.

לדברי הנקבל בעדותו בפני הוועדה, הוא נרדף ע"י משרד הבריאות מאז שנת 1985, ואף חברי הוועדה "אינם יודעים ומכירים את המקצוע", כך לטענתו. מוסיף וטוען הנקבל, כי לא עשה כל מעשה רע, ובסה"כ: "פרסם... העיקר שלא הרג, פגע או הטריד מינית". את הפירסומים החדשים, לאחר הגשת הקובלנה נגדו, מייחס הנקבל לבתו.

11. בבואה להמליץ על אמצעי המשמעת לו ראוי הנקבל, קובעת הוועדה כי הוא אינו מסוגל לקבל אחריות על מעשיו ולמעשה, מאשים את משרד הבריאות ב"רדיפה". הנקבל לא מייחס חשיבות כלשהי לעבירות אותן ביצע "ומתייחס אליהן בקלות ראש כאל זוטות" – כך לשון הוועדה.

עוד קבעה הוועדה, כי "במהלך הדיון בהוכחות התבררה האמת כי הנקבל רוקח בעצמו תרופות דבר העולה גם מעדויות עדי ההגנה".

לעניין הפירסומים שנעשו לאחר הגשת כתב הקובלנה, קובעת הוועדה כי היא אינה מאמינה לנקבל כי הפרסומים נעשו ע"י בתו, שלא על דעתו. עוד ציינה הוועדה, כי לנקבל עבירות קודמות רבות.

לקולה, התחשבה הוועדה בגילו של הנקבל (בן 74), ובעדויות עדי האופי ששיבחוהו על הטיפול המסור והמוצלח, ועל כן היא ממליצה להתלות את רישיונו מלעסוק ברפואה למשך שנה אחת.

החלטה

12. סבורני, כי הוועדה בחנה כהלכה את חומר הראיות והעדויות שהוצגו בפנייה, עת הגיעה להחלטה להמליץ להרשיע את הנקבל במרבית העבירות שיוחסו לו בכתב הקובלנה. הנני סומך ידי אפוא, על המלצת הוועדה באשר להכרעת הדין.

אשר לאמצעי המשמעת המומלץ ע"י הוועדה, סבורני כי התליית הרישיון למשך שנה אחת בלבד הינה ענש מופרז לקולה, על פניו, וכי יש מקום להחמיר החמרה יתרה בדינו, בעיקר לאור עברו המוכתם ואי קבלת האחריות מצדו על מעשיו.

13. התנהלותו של הנקבל בפרשיות בהן הורשע, ראויה לכל גינוי, כאשר למרות התראות חוזרות ונשנות הוא שב לסורו וחזר למדיניות הפרסומים האסורה שלו. גם לאחר הגשת הקובלנה, המשיך הנקבל במעלליו וסירב לקבל עליו את דין הפקודות והוראות משרד הבריאות. יתרה מזו, לנקבל הרשעות קודמות רבות, בחלקן בגין עבירות דומות, ונראה כי הוא עדיין לא למד את הלקח מניסיון העבר והוא חוזר ושב לסורו. לא זאת אף זאת, הנקבל נדון בעבר פעמיים בבית משפט – פעם בגין הפצת פרסומים אסורים ופעם בגין גרימת מוות ברשלנות, ורישיונו נשלל בעבר לתקופות שונות. אין ספק, בעיניי כי הנקבל הינו "שור מועד" שיש להגן על הציבור מפניו.

14. כפי שהתרשמה הוועדה, הנקבל אינו לוקח אחריות על מעשיו, אינו מבין וקולט את חומרתם, ומתייחס אליהם "כאל זוטות". הנני סבור כי בהתנהלותו החוזרת ונשנית של הנקבל, המסרב לקבל בתוקף את מרות הדין והרשויות – נשקפת ממנו סכנה ברורה, שלא לומר ודאית, לשלום הציבור ולבריאות המטופלים. אם להשתמש בפראפראזה על דבריו של הנקבל עצמו: "העיקר **שעדיין** לא הרג או פגע...". כזכור, הורשע הנקבל בעבר בעבירה של גרימת מוות ברשלנות וכידוע, במקומותינו גם מלים ותרופות לא מורשות יכולות להרוג...

15. שקלתי בכובד ראש, האם אין זה המקרה הראוי לשלול את רישיונו של הנקבל – המסרב לקבל כל מרות, חוזר לסורו שוב ושוב, כאשר סביר בהחלט להניח כי הוא לא ינוח ולא ישקוט גם בעתיד – לצמיתות, וזאת נוכח הסכנה הצפויה מהתנהגותו לציבור כולו.

עם זאת, מאחר ואין ערכאה גבוהה נוטה למצות את הדין עם העומד בפנייה עד תום, החלטתי להסתפק באמצעי משמעת של התליית רישיונו של הנקבל, ד"ר אילן זמיר, מלעסוק ברפואה למשך חמש (5) שנים, החל מיום 15.3.17.

ניתן היום 23.1.17, כה טבת התשע"ז.

יש להפיץ החלטה זו לצדדים, כמקובל

אמנון סטרשנוב, שופט (בדימוס)